

Етномандри Рівненщиною: історія, легенди та кулінарні традиції Здолбунівщини

Етнографічну розвідку селами Здолбунівського району організувало минулого тижня управління культури і туризму Рівненської ОДА.

За словами начальниці управління Любові Романюк, під час етномандрів їх учасники не лише досліджували гастрономічні особливості та кулінарні традиції, вивчали історію походження традиційних місцевих страв, а й спробували відтворити забуті рецепти наших пращурів.

«Вивчаючи туристичнопривабливі маршрути Рівненщини, наша робоча група відвідала одну зі станцій туристичного маршруту «Мальовнича Здолбунівщина», яку розро-

бив відділ культури і туризму Здолбунівської РДА. А саме увагу групи привернула станція № 3 - село Кунин», - розповіла Любов Романюк.

Туристичний маршрут пролягає кунинськими пагорбами, за якими відкривається неймовірний краєвид. Окрасою села є дві Свято-Георгіївські церкви різних конфесій, які розташовані на одному подвір'ї.

Старий Свято-Георгіївський храм - не тільки пам'ятка дерев'яної сакральної архітектури, але й історично цікавий тим, що на початку ХХ століття його настоятелем був батько видатного українського письменника і перекладача Бориса Тена (Миколи Хомичевського).

Уродженка Кунина, фахівець у галузі шевченкознавства Національного музею Тараса Шевченка Марія Корнійчук допомогла з упорядкуванням експозиції музею села, що створена у 2015 році.

Чимало експонатів для експозиції надали парафіяни церков та жителі Кунина. На горищі місцевої церкви та у сільчан знайшлося багато древніх артефактів, які б могли бути втрачені, якби ентузіасти не взяли за їх упорядкування.

У музеї в Кунині є багато фото та речей. Там можна побачити вцілілі стародруки 1646 року - богослужбові книги та документи. Попри те, що більшість з них знаходили на різних горищах, вони гарно збереглися. Бага-

фото людей, відомих не лише в Україні, а й у світі, які свого часу проживали чи якось інакше пов'язані з Куниним.

Це, зокрема, батько Бориса Тена Василь Хомичевський, який був священником місцевої Свято-Георгіївської церкви. Вважається, що Борис Тен (Микола Хомичевський) народився у Дермані. Однак, у кліровій книзі, заповненій рукою самого Василя Хомичевського, зроблено запис про народження його сина Миколи в Кунині.

Служив тут і відомий далеко за межами області священник Яків Федотов, родина якого присвятила себе боротьбі за незалежність України. Тож у музеї є їхні портрети, документи, листи й ін.

Навідатись до музею в Кунині і переглянути ці експонати тепер має змогу кожен охочий.

У ході дослідження давньої гастрономії і кулінарії Здолбунівщини було виявлено забуті рецепти й страви пращурів.

Старовинними рецептами приготування гречаних вареників з солоним сиром та житніх пампушок поділилася жителька села Мости Ганна Мельник.

Георгіївська (Юрївська) церква в Кунині походить з 1746 року. Зведена за кошти парафіян. Вважають, що розписи в церкві, а також бароковий іконостас виконані митцями Львівської чи Жовківської шкіл. Нині церква теж належить до пам'яток архітектури.

Хоча громада села розділена за ознакою віросповідання, її об'єднує прагнення зберегти давні реліквії.

Бібліотекарка з Кунина Світлана Більчук стала ініціатором створення музею історії села, в якому експонувалися б старі фото жителів, церковна література.

Під музей громада села вирішила використати церковний будинок, що поруч з храмом. Після реконструкції будинку та завдяки перемозі бібліотекарки у конкурсі мінігрантів бібліотечних ініціатив від Рівненського обласного відділення Української бібліотечної асоціації було придбано виставкові вітрини, в ньому розмістили музейну експозицію «Історія Свято-Георгіївської церкви та села Кунин».

Експонат передав до музею красналиць Мировслав Блащук. Був серед них і молитвослов, датований 1786 роком. Службеник 1681 року передав в експозицію місцевий житель Микола Надаховський.

Одним із найцікавіших і найцінніших шедеврів, який пощастило отримати музею, є рушник, який вишила у 1937 році жителька Кунина Анастасія Андрощук. Експонат цей оповитий легендами. На полотні дівчина зобразила себе та свого нареченого. Після того, як вони побралися, рушник почепили у хаті. Господар перебував у лавах УПА. Його саме не було вдома, коли в хату зайшли німецькі солдати. Побачили на рушникові вишитий тризуб і почали вивідувати у господині, де її чоловік. Того разу якось минулося, однак жінка вирішила випороти тризуб і замість нього вишила весільну корону. Такі рушники дуже цінні для етнографів.

Також музейну експозицію наповнюють

Побували учасники етноандрів і в мальовничому куточку - в приватній агросадибі Володимира Максимчука й Андрія Болотнюка, що в селі Новий Світ. Тамтешні господині - Ніна Беженар та її донька Наталія Козік - поділилися секретами приготування місцевих традиційних страв, як-от холодна рибна юшка з грибами і «горобці» з вишнями.

Незабутню атмосферу поїздки створив народний аматорський фольклорний колектив «Родовід», керівником якого є Любов Маринін, а творчим натхненником Любов Романюк, завідувача клубом села Нова Мощаниця. У виконанні колективу прозвучали родинно-побутові, жартівливі пісні «За городом кози пасла», «А мій милий у лісі робить», «І сьогодні в куми, і узавтра в куми», «А я милому окунів варила».

За матеріалом пресслужби Рівненської ОДА.

